

ROZKRZYŻOWAĆ (2) *vb pf*

Oba o jasne.

praet [2 sg *m* rozkrzyżowałeś.] ◇ 3 sg [*m* rozkrzyżował.] *f* rozkrzyżowała (1). ◇ [3 *pl m pers* rozkrzyżowali. ◇ *con* 3 *pl m pers* by rozkrzyżowali.] ◇ *part praet act* rozkrzyżowawszy (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów).

1. Rozłożyć na boki (o rękach) [*co*] (2) :

Zwroty: [»rozkrzyżować po krzyżu«: *y* rofkrzyżowałeś [*Jezu*] łam ręce po krzyżu dobrowolnie daiąc łie na gich wołą. *Pozdraw E2.*]

»ręce (*a.* rączki) rozkrzyżować« [*w postawie błagalnej, modlitewnej*] [*szyk zmienny*] (1): Tamże [*Jezus*] na golé kolana na ziemi pokłęknałszy ręce łwé łwiętę rofkrzyżowałszy/ z wielkim płacem modlił łie *OpecŻyw 100v*; [A będącz Ołmęczony/ Padłes na Ziemię na oblicze Rołkrzyżowawłszy Rączki pokorząc łię iakho Cłłowiek przed Oyczem niebiełkhiem *Pozdraw B4, B3v*; a thedy pan myłł Iezufł pokłęknał gołemy kolani nazyemy rozkrzyżowawłchy ręce podnyołł ye wzgorę *RozmyłłDomin 25, 24*].

[»rozkrzyżować ręce« [*do przybicia, ukrzyżowania*]: *Pozdraw E2 cf* »rozkrzyżować po krzyżu«.]

Przen: *W opisie gwiazdozbioru noszącego nazwę człowieka* (1) :

Zwrot: »ręce rozkrzyżować« (1): A łámá [*Kasjopeja*] biédné ręce ták rozkrzyżowálá/ Iákoby vdręczonéy córki żálówálá. *KochPhaen 8.*

2. [*Przybić do krzyża, ukrzyżować* [*kogo*]: Ktorey [*Mądrości Bożej*] żaden z książąt wieku tego niepoznał: bo iełliby poznali/ nigdyby páná łławnego (lub łławy) nie rozkrzyżowali. *BudArt V6v.*]

Synonimy: 2. rozbić, rozpiąć.

Formacje współrdzenne cf KRZYŻOWAĆ.

Cf [ROZKRZYŻOWANY]